

Webinar Interne CO₂-beprijzing in de GWW-sector Dinsdag 26 mei 2020, 14:00-16:00

In dit verslag treft u een korte samenvatting aan van de presentaties en de resultaten van de breakout-sessies.

Presentaties

Thijs de la Court, projectleider Interne CO₂-beprijzing, stond kort stil bij het onderzoeksprogramma zoals dat afgelopen jaar is ingevuld door Klimaatverbond Nederland, in samenwerking met het ministerie I&W, IPO, VNG en de Unie van Waterschappen. Centrale vraag in dit onderzoek was de wijze waarop interne CO₂-beprijzing kan worden ingezet als instrument in duurzame besluitvorming, en de verschillende manier waarop hier invulling aan kan worden gegeven. Voor het onderzoek en ook voor dit webinar zullen we ons focussen op de fictieve CO₂-beprijzing in inkoop en aanbesteding, en de effecten hiervan op de besluitvorming.

Hans van Engen, 'Integrator' IPM-team Meanderende Maas stond stil bij de wijze waarop al vroeg in het project, tijdens de ontwerpfase, is nagedacht over mogelijkheden van het werken van CO₂-beprijzing door bijvoorbeeld te kijken naar de effecten van verschillende damwanden, het werken met gebiedseigen grond versus leverantie, en het gebruiken van Ooibos voor vastlegging van CO₂. Hierbij is uitgegaan van een maatschappelijke waarde van CO₂ (€95,00 per ton CO₂).

Chantal Schrijver, adviseur bij Tauw, lichtte toe hoe, in lijn met het verhaal van Hans, de potentie voor CO₂-impact in de loop van de projectcyclus drastisch afneemt. De grootste impact is te bereiken in de planstudiefase en het programma van eisen, met uiteindelijk de minste impact bij realisatie en de gebruiksfase. Vroegtijdige samenwerking met de markt is daarbij een voorwaarde. Ook beschreef Chantal het probleem van het lineair belonen door middel van een fictieve korting in aanbestedingen, waarbij echte (systeem)innovaties en investeringen in duurzaamheid achterwege blijven. Door de mogelijkheden te verkennen van een parabolische fictieve korting in plaats van een lineaire korting, worden systeeminnovaties beter beloond, en kan mogelijk meer CO₂-reductie worden gerealiseerd.

Breakout-sessies

In rol-specifieke groepen werden ervaringen uitgewisseld op basis van de volgende vragen:

1. Waar ziet u mogelijkheden om vanuit uw rol CO₂-beprijzing te gebruiken?
2. Wat is daarvoor nodig?

Samenvattend geeft dit het volgende beeld:

- Het werken met DuboCalc neemt toe en biedt mogelijkheden;
- Er zijn voorbeelden van instrumentarium waarbij de markt wordt geprikkeld om actief bij te dragen aan CO₂-reductie;
- Een vroegtijdige samenwerking met de markt, in de voorfase van projecten, genereert creativiteit en innovatie in de verduurzamingsopgave;
- Circulair werken wordt steeds belangrijker, controle daarop is lastig voor alle rollen. Het is een nieuw beleidsterrein, eenduidigheid op sturing ervan is er nog niet voldoende;

- De koppeling van CO₂-beprijzing aan MVI kan leiden tot meer effect op vermindering van uitstoot. Er zijn, vanuit Greendeal GWW aanbestedingsleidraden voor MVI beschikbaar. Hier kan nog niet iedereen mee overweg;
- Er is behoefte aan een eenduidig perspectief voor de markt, zowel in instrumentarium als in de richting van toekomstige ontwikkelingen; en
- Sturing (vastgesteld beleid en een uitvoeringskader) en bestuurlijk commitment zijn essentieel voor deze opgave. Een besluit (Green Deal) is genomen, de uitvoering blijft achter en vraagt meer sturing, eenduidigheid en kennis.

Voor de specifieke rollen:

Projectleiders

Helderheid voor de markt is een voorwaarde voor lange termijn investeringen. Het is aan opdrachtgevers om dit perspectief te schetsen. Daarmee kan worden gestuurd op de vraag aan de markt en kan invulling worden gegeven aan een samenwerking waarin meer creativiteit en innovatie vanuit de markt mogelijk wordt gemaakt. Hierbij is dialoog binnen de projecten belangrijk om ervaringen en lessen beschikbaar te maken voor elkaar en voor de bredere GWW-community. Bestuurlijke borging is hierbij een voorwaarde.

Adviseurs

Een belangrijke bijdrage van adviseurs bestaat uit het leveren van kennis en het delen van ervaring vanuit overzicht op het werkveld en ontwikkelingen hierin. Veel initiatieven hierin lopen al. Ook instrumentarium is in ontwikkeling, er moet gewerkt worden aan een uniforme en eenduidige consistente toepassing ervan in de gehele keten. Er moet daarin een duidelijke regierol zijn voor de opdrachtgever. Een voortdurende opgave is om de ambitie te vertalen naar een goede aanbesteding en daarmee ook de vertaling van CO₂-besparing naar BPKV-criteria. Het delen van ervaringen hiermee is van belang voor iedereen.

Inkopers

Er is een andere wijze van samenwerking nodig met marktpartijen, dat vraagt om bewustwording bij opdrachtgevers en doet een beroep op een andere set van competenties en kennis. Het werken vanuit vertrouwen is hierbij essentieel. Er is behoefte aan het verzamelen en inzichtelijk maken van leerervaringen ten behoeve van aanbestedingstrajecten. Bestuurlijk commitment is bij dit alles voorwaarde.

Vervolg

Klimaatverbond Nederland zal dit programma voortzetten in de vorm van een 'wegbereiderstraject' waarbij professionals vanuit hun verschillende rollen en op basis van casuïstiek werken aan de klimaatopgaven zoals die binnen hun overheidsorganisatie is vastgesteld. Daarnaast wordt via 'buyer groups' de samenwerking gezocht met marktpartijen op specifieke thema's.